

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. X. II. Cujus Prælati licentia necessaria ad usum licitum

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

Prælati non est rerum Dominus sed Con-
ventus, ipsi autem administrare debet ad
mentem Conventus, qui consentire non
potest in usus jure prohibitos. Resp. Ad
primùm esse contra voluntatem Pontifi-
ciam prohibentem usum, secùs irritan-
tem valorem, quia non aufert à Præla-
to facultatem necessariam pro Licentia a-
movente ab usu vitium proprietatis con-
tra votum.

Resp. Ad secundùm ex *num. 49.*
negando quod Licentia Generalis non re-
stricta ad pios usus sit contra mentem Con-
ventus, nisi sumptus sint magni, aut
fraudenti, nec Conventus nec Præla-
tus consentire potest in usus illicitos ut ta-
les, secùs, ne hi liberentur ab injustitia,

five vitio proprietatis, quia nullum jus
prohibet illis, ne utantur facultate de se
licita impediendi in Religiosis malitiam
injustitiæ dominio Conventus opposita, set-
si nequeant impedire, ne penitus usus sit
illicitus contra votum paupertatis per *nu-
mer. 48.*

Pro praxi advertit Lugo *n. 143.* in fi-
ne, quod etiam secundum oppositam
sententiam Sanch. non sit obligatio re-
stituendi accepta à Religioso ob turpem a-
ctum, nempe si Religiosus dans ex fine
turpi mutatâ hâc voluntate turpi donet
fœminæ, quæ E. g. est pauper, aut ex a-
lio fine honesto, supponitur enim ha-
bere facultatem expendendi in usum ho-
nestum.

§. XII.

Cujus Prælati Licentia necessaria ad usum licitum.

SI EX hucusque à *num. 43.* disputatis
clara est necessitas Licentiæ Super-
rioris, ut Religiosus validè, & licitè ci-
tra læsionem voti paupertatis expendat,
sed cum in plerisque Religionibus Reli-
giosus plures habeat Prælatos videlicet Ge-
neralem, Provincialem, localem E. g.
Rectorem aut Quardianum, aut Prio-
rem, imo in eodem domicilio nunc
hunc, nunc alium, quæritur an Licentia
hujus Prælati E. g. Rectoris, aut Prioris
sufficiat, ut Religiosus valeat illâ uti pri-
mò in eodem domicilio sub novo locali
Prælaro. Secundò an in alio domicilio,
ad quod transit.

Item an sit reus proprietatis in votum
paupertatis licentiam petens à pluribus Su-

perioribus pro certa summa non exceden-
te singulorum potestatem, puta Recto-
ris, Provincialis, & Generalis sciens,
quod nullus eorum concederet tantam si-
mul summam.

Item an Superior etiam ad breve
tempus possit pro se uti facultate, quam
alijs concedere potest, eâque uti tempore,
quo erit subditus sine nova Licentia.

Resp. Primo posse dare Licentiam
Generalem pro toto Ordine, Provin-
cialem pro tota Provincia, Localem
pro proprio domicilio Religiosis non
hospitibus, imo etiam his si juxta Regu-
lam non minus subjiciuntur illi, ac alteri
incolæ Superiori talis loci prout defacto fir-
in

in Societate, extra quam Superior localis non est Superior hospitum Lugo n. 129. Bellizarius tract. 4 c. 2. n. 421. Deducens hospitem Societatis reversurum ad suum domicilium, cum habeat cumulativè duos Superiores posse à quovis illorum petere Licentiam, non teneri autem ab utroque, unde non tenetur à Superiore hospitij. Quod si discedat de domicilio uno ad aliud oblata in itinere, potest accipere de Licentia Superioris Prioris, aut sequentis ad quem tendit.

Quid si subditus quid notabile recipiat, & expendat sine Licentia immediati Superioris animo petendi Licentiam à mediato sibi valdè benevolò sciens facilius concedendam.

Respondet Pellizarius tract. 4. c. 2. n. 423. post Sanchez lib. 7. Moral. c. 19. n. 51. talem non peccaturum vitio proprietatis, nec mortaliter sed leviter defectu Licentiæ expressæ, aut tacitæ Superioris Localis, quia operatur solùm ex Licentia præsumpta conditionata, quæ illum liberat à vitio proprietatis, sufficit enim, quod positivè non repugnet Superior ne censeatur furtum per dicta à n. 44. proinde nec vitium proprietatis.

Resp. Secundò fas esse uti Licentiâ etiam sub alio Prælato (nisi revocaverit, quia inquit Pellizarius n. 433. est gratia facta, quæ non expirat morte concedentis) in eodem domicilio, secùs in alio, eo quod loci unius Superior non possit præjudicare Superiori loci alterius. Opus positum dic de Licentia concessa à Generali, aut Provinciali, non restricta ad locum.

Potentem à diversis Superioribus à singulis summam, quam concedendi jus

habent, etsi appareat aliqua fraus intervenire, simpliciter tamen loquendo vitio proprietatis liberat Pelliz. n. 414. utitur enim jure suo citra obligationem ad hunc effectum unum præ alio adeundi. Ejusdem mentis videtur esse Lugo Disp. 3. n. 129. ita loquens: *Licentia non dicitur dolo obrenta, quoties subditus tacet aliqua (dummodo nec implicite significet oppositum) quæ si dixisset, Superior non concessisset.* Vide cit. Pelliz.

Resp. tertio Superiorem posse pro se accipere, ac retinere oblata v. g. Breviarium, vestes, pecuniam absque nova Licentia etiam cessante Prælatûrâ Lugo de Pœnit. Disput. 19 à n. 42. quia similia habent præsentem effectum, ac executionem nempe usum excepta pecunia, de qua etiam fatetur, quod possit oblatam accipere, ac retinere præfato modo, non tamen eam cessante officio expendere sine Licentia Superioris. Disparitas inter retentionem pecuniæ, ac hujus expensionem est, quod retentio habeat tractum seu effectum successivum, ergo cum nequeat sibi metipsum dare Licentiam pro tempore depositæ Prælatûræ (sic enim sibi qua subito delegaret facultatem, quod repugnat, quam tamen alijs delegare potest) idcirco eâ facultate sub novo Prælato uti non potest quoad usum pecuniæ, sed benè quoad usum vestium, Breviarij, &c. nisi hæc revocet.

Contra hanc doctrinam insurgit Dicastill. de Pœnit. Disput. 3. n. 147. existimans inconsequenter dici, quod possit retinere pecuniam, secùs expendere sine Licentia successoris, quia retentio pecuniæ non minùs est contra votum, quam ejus expositio, est enim quædam moralis

lis acceptio, ergo sicut non licet expendere ita nec retinere pecuniam sine consensu successoris.

Responderet fortè Lugo ut prius esse disparitatem, quod pecuniæ retentio ex se dicat tractum successivum, secùs expositio.

§. XIII.

An Prælati Regulares possint subditis concedere usum, aut administrationem temporalium, & quid Religiosi facti Episcopi aut Cardinales possint circa temporalia.

ELucidatio hujus §. habetur infra n. 301.

§. XIV.

An Religiosus ex Licentia Prælati habens pecuniam ad usus honestos possit eam ludendo exponere? an lucrum notabile ludo perdere, aut hoc restituere ludens sine Licentia: & quid si Religiosus Societatis pro ministerijs spiritualibus accipiat stipendium, aut missam legat nomine alterius stipendiati.

52. **Q**uatuor puncta quæstio includit. Primò an possit ludo exponere. Secundò an totam lucri summam notabilem perdere. Tertiò an ludens sine Licentia, aut ludo sibi vetito debeat collatori lucrum reddere. Quartò an Religiosus Societatis possit pro ministerijs spiritualibus accipere stipendium, aut pro stipendiato legere missam.

Resp. Ad primum posse pecuniam moderatam ludo exponere (nisi mos, aut Ordinis Constitutiones ludum talem ventent) nempe si Religiosus studens, &c. annuatim expendat in sui sustentationem 100. aureos, potest anno uno in usum honestum expendere quatuor aut quinque, dummodo intra id tempus in alios

usus non necessarios aliam summam non expendat Lugo n. 14.

Resp. Ad secundum cum eodem n. 145. totam summam posse perdere durante moraliter, eodem ludo, etsi species ludi mutetur, novique succedant lutores, dummodo non omnes simul mutantur, aliàs foret novus moraliter ludus; finitio autem primo ludo nequit Religiosus ludo novo perdere, nisi moderatam summam, quia absoluto moraliter ludo lucrum cessit in dominium Monasterij Sanch. c. 19. n. 84. quod esse verum in rigore juris faterur Lugo, nihilominus æquitas petit, ut lucrum hodiernum ex communi ludendi Licentia liceat
cras